

Lausunto hankkeesta: Kierrätysravinteita prosessisivuvirroista (KIRSI)

LLHall 09.06.2025 § 80
245/00.00.01/2022

Valmistelija Tervo Anne Lapin liitto

Kierrätysravinteita prosessisivuvirroista -hankkeen tavoitteena on selvittää, miten Meri-Lapin alueen teollisuuden sivuvirtoja voidaan hyödyntää kierrätysravinteiden raaka-aineena, niiden hyödyntämistä maa- ja metsätaloudessa sekä tarkastella niiden ympärille rakentuvaa arvoketjua (tuotanto, logistiikka, levitys, yms.). Ryhmähankkeen päähakija on Kemin Digipolis Oy ja osatoteuttajana Lapin ammattikorkeakoulu.

Meri-Lapin teollisuus, kuten Metsä Groupin biotuotetehdas ja alueen muut prosessiteollisuuden toimijat, tuottavat sivuvirtoja, jotka sisältävät arvokkaita ravinteita, kuten fosforia ja kaliumia. Näiden hyödyntäminen voi vähentää riippuvuutta neitseellisistä lannoitemateriaaleista ja edistää kiertotaloutta. Kierrätysravinteilla voidaan parantaa maaperän ravinnepitoisuuksia ja viljavuustekijöitä, mikä tukee kestävästä maa- ja metsätaloutta.

Hanke tarkastelee kierrätysravinteiden nykytilannetta, kartoittaa siihen perustuvan liiketoiminnan ja arvoketjun mahdollisuuksia sekä tunnistaa pk-yritysten kehitystarpeita. Lisäksi hanke sisältää ravinteiden talteenottoratkaisujen arvioinnin, logistiikka- ja levitysselvityksen sekä yhteistyö- ja TKI-verkoston kehittämisen. Toteuttamisselvityksessä tehdään päätös pilot-mittakaavan kierrätysravinteiden tuotannon testauksesta teollisuusalueella.

Hanke on Uudistuva ja Osaava Suomi -rakennerahasto-ohjelman mukainen ja toteuttaa ohjelman erityistavoitetta 2.3. "Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen". Hanke tukee kiertotalouteen liittyvää TKI-toimintaa ja tavoitteena on nostaa teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta. Hanke on myös Lappi-sopimuksen mukainen: Hanke tukee kiertotaloutta kestävästä kasvun perustana edistämällä teollisia symbiooseja sekä vahvistamalla yritysten, kuntien ja tutkimus- ja koulutustoimijoiden yhteistyötä.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 520 935 euroa. Haettu tuki on 416 747 euroa (80% hyväksyttävistä kustannuksista).

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Lapin liiton hallitus puoltaa tuen myöntämistä hankkeelle Kierrätysravinteita prosessisivuvirroista (KIRSI).

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.